

A törpe lángok dobozkái

GYUFAGYŰJTEMÉNY Nosztalgiazó múltidézés és virtuális világjárás

Tóth Árpád gyönyörű, Láng című versét az égő gyufa haláláról sokan ismerik, de talán még senki sem gondolt arra, hogy milyen címkéjű dobozból vehette ki a költő a foszforos fejű fahasábot. Talán olyanból, melyhez hasonló Soós István gyűjteményében is van.

Palásti Péter

Több mint ezer dobozból válogatták össze azt a néhány százat, melyek a csütörtök délután megnyitott kiállításon vehetők szemügyre a kisbéri művelődési házban március végéig. Érdeemes megnézni. Egyrészt nosztalgiazó múltidézés, másrészt virtuális világjárás miatt.

Sajnos a sok-sok ritkaság eredeti tulajdonosa nem lehetett jelen, mert évekkel ezelőtt már meghalt. Egyik unokája, Soós Gábor ötlete volt, hogy meg kellene mutatni másoknak is mindazt, ami sokáig csak a padláson porosodott. Katalin testvére segített neki ebben, no meg a művelődési intézmény munkatársai.

Gábortól tudtuk meg, hogy a múltidéző tárgyak Budapestről kerültek Kisbérre, mert apai nagyapjuk ott lakott. Kiderült, csak azt követően kezdett gyufákat gyűjteni, hogy félig lebémult. Felesége a Posta vezérigazgatóságán dolgozott, főleg

Soós István unokája, Gábor ötlete volt a kiállítás, személyesen válogatta ki a legkülönlegesebb gyufásdobozokat

az ő munkatársai szedték össze a gyufákat. Pontosan senki sem tudja a családban, hogy hány doboz van a birtokukban, de az biztos, hogy valamennyi

fedlapját beszkennezték, ami Gábor barátja, Balogh Tamás segített sokat. Munkájuk eredményeként 43 db A/3-as lap lett tele a dobozok fedlap-

jainak másolataival. Ennek köszönhetően ha a különböző méretű és színű gyufák meg is semmisülnének, nem tűnnek el nyomtalanul.

ÁB-reklámtól a Vasedényen át a gázoszívargásig

A MAGYAR gyártású gyufák dobozai között nagyon sok olyan van, melyek régi emlékeket idézhetnek fel az idősebbek számára. Például az, amelyiknek fedlapján a rég megszűnt Állami Biztosító reklámfigurája látható, a másikon pedig a Börzsöny Áfész hirdetése, hogy ők a kombinált antenna kizárólagos forgalmazói. A fiatalabbak aligha tudják, hogy az volt a kombinált antenna, mely a magyar televízió 1-es és 2-es csatornájának vételére volt alkalmas. Nem is lehetett több műsort nézni. Ma már hihetetlen, de igaz. Mint ahogy az is, hogy a Magyar Posta ugyancsak a gyufacímkéken hívta fel a figyelmet arra, hogy

"A hürkölés mindannyiunk érdekében, óvjuk telefonkábeleinket!" Ugyanakkor felületen hirdette magát a Vasedény is vaskalapos rajzfigurájával, a budapesti Isztambul Étterem, a debreceni Aranykakas Vendéglő, a KI-OSZ-TAXI. Ez utóbbi mozaikszó esetén érdemes felidézni, hogy az a Kisiparosok Országos Szövetségének a rövidítése volt. Érdekesség az a Halászbástyát ábrázoló gyufásdoboz, melynek hátlapján ez olvasható: "Török import gyufa - Importáló Latex Bt." Ma is mosolyt fakaszt az a karikatúra, mely szerint ne gyufalánggal ellenőrizzük a palackos gáz szívargását. Ez ma is megszívlelendő tanács.

Mexikói hotel, Irán Air és gyönyörű japán gésák

SOÓS ISTVÁNNAK sokan hoztak külföldi útjaikról gyufákat. Európa szinte valamennyi országából, de más kontinensekről szintén. Egyik különlegessége az 1978-as Világiffjúsági Találkozóról való, amit Kubában rendeztek. Még messzebből került hozzá a Hotel Arazanzu címkéjű doboz, amit Mexikóban gyártottak. Ennél távolabbról csak azokat kapta ajándékba, melyek Japán gyönyörű gésáit ábrázolják. Nem művészi értéke, hanem cirill betűi miatt számít kurióznak a hajdani Szovjetunióban gyártott SZPICKSKI, továbbá az Irán Air feliratú tűszerszám, amit az évtizedekkel ezelőtt még békésnek számító

ország légitársasága osztogatott utasaiknak. Cseppet sem meglepő, hogy az Angliából származó gyufán Diana hercegnő és Károly herceg még kedvesen mosolyog egymásra, az viszont igen, hogy a csehszlovák gyártrmányaúra egy kulcs rajza került, s annak jelentését angolul írták fölé. A bécsi, a svéd, a francia, a román, a tunéziai, a német, a holland és a spanyol gyufákat is érdemes szemügyre venni, de leginkább azt, amelyik egy skót whiskyt reklámoz. Főleg azért, mert színes fedlapján ma is jól mutat a jellegzetes szoknyát viselő férfitű, akitnek rajzos változata a belső oldalon arabul népszerűsíti a White Labelt.